

Ομιλία ΥΠΕΝ Γ. Σταθάκη για το Πολυνομοσχέδιο στην Επιτροπή της Βουλής 11/01/18

Θα ξεκινήσω με μια προσωπική νότα που θα χαρακτηρίζα σχεδόν ως προσωπικό δράμα. Από το 1974 μέχρι σήμερα, ως πολίτης αυτής της χώρας, έχω ζήσει κυβερνήσεις, όπως δύο Καραμανλήδων, δύο Παπανδρέου, μία Μητσοτάκη και μία ενδιάμεση κυβέρνηση οκτώ ετών του Σημίτη που αποτελεί ένα διάλλειμα από τις διαδοχές της οικογένειας. Συνεπώς, σαράντα χρόνια μετά από αυτή την δομή των κομμάτων και των αρχηγών τους, μου δημιουργεί τρομερή έκπληξη, η Δεξιά, δηλαδή τα κόμματα που όχι μόνο δεν μπορούν να συγκροτήσουν ένα καθαρό ιδεολογικό λόγο, αλλά είναι παγιδευμένα σε μια οικογενειακή προσωποπαγή δομή, να κριτικάρουν την Αριστερά ότι αίφνης, μετά από σαράντα χρόνια που για διάφορους λόγους οι πολίτες μας έφεραν εδώ, δεν πρόλαβαν να περάσουν δύο χρόνια και εμείς χάσαμε την ψυχή μας.

Γίναμε ή πολύ Δεξιοί όχι αρκετά όμως, ώστε να αφήνουμε λίγο πολιτικό χώρο στον κ. Βορίδη προς αυτή την κατεύθυνση ή να ακούω την κριτική ότι τα πράγματα τα οποία κάνουμε είναι ιδεοληπτικά, φέρουν δηλαδή το πολύ μεγάλο βάρος της Αριστερής ιδεοληψίας και εκ των πραγμάτων τίθεται ένα θέμα ανικανότητας ή αδυναμίας ή τέλος πάντων, να ακολουθήσουμε αυτό το βαρύ παραδοσιακό πρότυπο διακυβέρνησης της χώρας, διάσημο ανάμεσα στα άλλα. Θα έλεγα ακόμη ότι ερμηνεύει εν πολλοίς και το γιατί σαράντα χρόνια μετά φτάνουμε στο σημείο να συζητάμε σήμερα για το Κτηματολόγιο, ως μια μεγάλη τομή. Εξηγεί επίσης, γιατί σήμερα συζητάμε για πρώτη φορά για ένα λατομικό νομοσχέδιο με διαφανείς παραχωρήσεις για τα δημόσια και δημοτικά λατομεία, με κανόνες για το πώς ορίζεται η έννοια του μεταλλείου και ποια είναι υψηλού ή χαμηλού κινδύνου κ.ο.κ.. Να το επαναλάβω και να το θέσω ευθέως:

Δεν ξέρω αν είναι «Αριστερό» ή «Δεξιό» η χώρα να αποκτήσει κτηματολόγιο. Το σημαντικό είναι ότι αντικαθιστούμε ένα μόνιμο καθεστώς γκρίζας ζώνης μίας μακράς σαραντάχρονης περιόδου διακυβέρνησης, που είχε την ικανότητα να αναπαράγει διαρκώς γκρίζες ζώνες που απαιτούσαν είτε τροπολογίες είτε διαμόρφωναν ένα μόνιμο καθεστώς πολιτικής διαμεσολάβησης, προκειμένου να ρυθμίσουν την οικονομική ζωή του τόπου. Η σημερινή κυβέρνηση, όχι μόνο με το σημερινό πολυνομοσχέδιο, καλείται βήμα-βήμα να επιλύσει όλα τα θέματα της χωροταξίας, της ενέργειας, του περιβάλλοντος, των δημόσιων οικονομικών, των εργασιακών, κ.α. Συνεπώς, αυτή η κυβέρνηση είναι, αν μη τι άλλο, η οποία δημιουργεί αυτές τις εντάσεις, διότι βήμα-βήμα αντικαθιστούμε αυτό το ατέλειωτο καθεστώς της γκρίζας ζώνης με κανόνες, ρυθμίσεις, καθαρό και διάφανο ρυθμιστικό πλαίσιο, εξοβελίζοντας παθογένειες δεκαετιών.

Ξεκινήσαμε το κτηματολόγιο. Δεν θα ανατρέξω στο θεσμό του 1837, το θεσμό των υποθηκοφυλακείων. Το 1930 ο Ελευθέριος Βενιζέλος έθεσε ως κατ' επείγον αίτημα

της ελληνικής πραγματικότητας, ως ελάχιστο εκσυγχρονισμό, να καταρτισθεί κτηματολόγιο κατά την περίοδο 1930-1934, ως ελάχιστη προϋπόθεση μιας διαδικασίας στοιχειώδους εκσυγχρονισμού της χώρας. Σήμερα, ο θεσμός του κτηματολογίου που εισάγουμε, ουσιαστικά κάνει πέντε αυτονόητα πράγματα.

Πρώτον, συγκροτεί ενιαίο φορέα, άρα αίρει το διχασμό ανάμεσα στο κτηματολόγιο και τα υποθηκοφυλακεία, καθώς συστήνεται ένας ενιαίος φορέας. Δεύτερον, ο φορέας είναι δημόσιος, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Ο λόγος για αυτό είναι προφανής, καθώς στις περισσότερες χώρες ο φορέας του ενιαίου κτηματολογίου έχει δημόσιο χαρακτήρα. Τρίτον, έχει σαφή οργανωτική δομή και αρχές συγκρότησης. Προβλέπεται ένας κεντρικός φορέας, ένα κέντρο σε κάθε περιφέρεια και ένα γραφείο σε κάθε νομό. Τέταρτον, προβλέπονται και εξαιρέσεις, τις όποιες πήραμε υπόψη μας και αφορούν παραμεθόριες περιοχές, δύο νομούς που έχουν ισοδύναμα κέντρα και πολλά νησιά. Αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν και άλλες ιδιαιτερότητες, οι οποίες θα λυθούν διοικητικά κατά το μεταβατικό στάδιο των 24 μηνών, τις οποίες και θα προσπαθήσουμε να λύσουμε. Οι ιδιαιτερότητες των νησιών είναι απόλυτα σεβαστές, και θα ληφθούν υπόψη, κατά τη μεταβατική περίοδο, ειδικά με επιμέρους γραφεία σε πολύ μικρά νησιά.

Πέμπτον, αυτός ο φορέας καλείται να ολοκληρώσει την κτηματογράφηση μέχρι το 2020. Από το Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση (ΕΚΧΑ) αναφέρθηκε ότι έχουν ήδη ανατεθεί 28 μελέτες και φιλοδοξούμε να φτάσουμε στο 75% το 2020. Άρα θέτουμε ένα πολύ υψηλό στόχο. Πρόκειται για ένα φορέα, που θα έχει ηλεκτρονική υποδομή, προκειμένου όλοι οι πολίτες, να έχουν άμεση και εύκολη πρόσβαση στο κτηματολόγιο.

Σε αυτό το σημείο θα κάνω κάποιες διευκρινίσεις, με αφορμή τη συζήτηση που προηγήθηκε. Πρώτον, σχετικά με το κόστος, ο φορέας είναι αυτοχρηματοδοτούμενος και θα είναι αυτοχρηματοδοτούμενος. Εν τούτοις, οι συναλλαγές δεν θα επιβαρύνονται καθόλου με Φ.Π.Α., ενώ μέχρι σήμερα ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών στα άμισθα υποθηκοφυλακεία, επιβαρύνονταν κυρίως με Φ.Π.Α. Οι αναπροσαρμογές και τα ποσά που προβλέπονται ενσωματώνουν τις αξίες που εισπράττονται σήμερα, χωρίς να δημιουργούν επιπρόσθετα βάρη στους καταναλωτές.

Δεύτερη διευκρίνιση, καθώς συζητήθηκαν πολύ τα θέματα της μετάβασης. Ο νέος φορέας είναι καθολικός διάδοχος της ΕΚΧΑ Α.Ε.. Επομένως, όλες οι διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη ενσωματώνονται, μεταφέρονται στον νέο φορέα, οι προκηρύξεις, τα πάντα, χωρίς το παραμικρό πρόβλημα.

Τρίτη διευκρίνιση, διότι ακούστηκε και κριτική ότι εξοβελίζεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Δεν ισχύει αυτό, καθώς στη νέα διοίκηση του φορέα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης ορίζει τα μισά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα άλλα μισά ορίζονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος. Συνεπώς, όχι μόνο δεν εξοβελίζεται αλλά, παραμένει ισχυρή και ισότιμη παρουσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης στον ορισμό της διοίκησης και συνεπώς, η κριτική που ασκείται είναι λίγο υπερβολική.

Να αναφερθώ τώρα στο θέμα του προσωπικού. Το σύνολο του προσωπικού υποθηκοφυλακείων εμμίσθων-αμίσθων και της ΕΚΧΑ Α.Ε., ενσωματώνεται στο νέο φορέα. Αν και ακούστηκαν πολλά για το θέμα των νομικών, οι νομικοί του καινούργιου φορέα θα είναι νομικοί πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, δηλαδή δικηγόροι που θα ενσωματωθούν στο φορέα. Το οργανόγραμμα προβλέπει 12 θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίοι θα εκπροσωπούν δικαστικά το φορέα. Είναι μάλλον υπερδιπλάσιοι από αυτούς που όντως ασχολούνται με τη δικαστική εκπροσώπηση σήμερα. Εντός του φορέα ακόμη, θα υπάρχουν πολλοί νομικοί, από τα υποθηκοφυλακεία κ.λπ., καθώς και όσοι ακόμη νομικοί επιλέξουν να μουν στο νέο φορέα, με τους ίδιους όρους που εργάζονται σήμερα.

Πρόβλημα επιλογής τίθεται μόνο για όσους καλούνται να αποφασίσουν, όσους έχουν γραφεία και δραστηριοποιούνται, που αποτελούν μια μικρή μειοψηφία και πρέπει να επιλέξουν αν θα ενταχθούν ως δημόσιοι υπάλληλοι στο νέο φορέα, ή αν θα διατηρήσουν τα γραφεία τους. Συνεπώς, οι κανόνες είναι ίδιοι, διότι δεν μπορεί να υπάρχουν δικηγόροι δύο ταχυτήτων εντός του φορέα. Οι κανόνες είναι σαφείς και οι 12 από τους 62 που θα επιλεγούν ως δικηγόροι με έμμισθη εντολή, θα επιλεγούν βάσει: πρώτον της παλαιότητας και δεύτερον βάσει της συχνότητας εκπροσώπησης από μέρους τους του φορέα στα δικαστήρια. Υπάρχουν συνεπώς αντικειμενικά κριτήρια επιλογής.

Το λατομικό νομοσχέδιο αποτελεί μία μεγάλη τομή και ρυθμίζει τρία βασικά ζητήματα. Πρώτον, θεσπίζει σαφείς κανόνες για τη διαδικασία απόκτησης ενός μεταλλείου που μέχρι τώρα αποτελούσε γκρίζα ζώνη. Η προκήρυξη γίνεται δημόσια σε όλες τις περιπτώσεις και δεύτερον απλοποιεί τη διαδικασία αδειοδότησης. Οι 18 άδειες που χρειαζόταν για την αδειοδότηση γίνονται 8, δεν χρειάζεται επίσκεψη στην ίδια υπηρεσία δύο φορές και ούτω καθ' εξής και τρίτον, επεκτείνουμε τη διάρκεια των συμβάσεων.

Με εκπλήσσει η κριτική κάποιων Βουλευτών και του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων. Σήμερα η διάρκεια των συμβάσεων παραχώρησης των μεταλλείων, και κοιτάζω τον βουλευτή Δράμας που ήταν τόσο δεικτικός, είναι 20 συν 20 έτη. Αυτή ήταν η πρόβλεψη του λατομικού νόμου που κληρονομήσαμε. Το νέο λατομικό νομοσχέδιο προβλέπει την παραχώρηση για 40 συν 30 έτη, έπειτα από διαπραγμάτευση. Τα 20 συν 20 λοιπόν έτη, η λήξη δηλαδή στα 40 έτη, γίνεται 40 συν 30.

Ακούω το Σύνδεσμο ή εσάς να λέτε ότι ανοίγουμε παράθυρο στη διαφθορά. Απαντάω σε αυτό λέγοντας πρώτον, ότι η μίσθωση δημόσιων και ιδιωτικών εκτάσεων γίνεται μέσω δημοπρασίας, απαγορεύεται δηλαδή η απευθείας μίσθωση: να μη σας πω πόσοι έχουν απευθείας μισθώσεις από τους υπάρχοντες.

Για το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Σήμερα υπάρχουν δύο αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, η προ ημερήσια αγορά και η ημερήσια, την οποία διαχειρίζεται ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε (ΛΑΓΗΕ). Το Χρηματιστήριο

Ενέργειας είναι ένας θεσμός που προσθέτει άλλη μία αγορά, την προθεσμιακή, μεταφέρει και ενσωματώνει ένα κομμάτι αρμοδιότητας του ΛΑΓΗΕ στο Χρηματιστήριο Αθηνών και φτιάχνεται ένας ειδικός φορέας, το Χρηματιστήριο Ενέργειας, που κάνει τρία πράγματα: λειτουργεί τις νέες αγορές που δημιουργούνται, την ημερησία, προθεσμιακή, όπου δημιουργείται ένα σύστημα εκκαθάρισης, προσφοράς, ζήτησης, καθώς οι τιμές διαμορφώνονται κάθε μέρα. Αυτό το σύστημα αποτελεί μία μεγάλη αλλαγή. Είναι ένα αναγκαίο βήμα που θα ανοίξει τη δυνατότητα να υπάρξει μια ρυθμιζόμενη αγορά, με πολύ αυστηρούς κανόνες και το οποίο ανοίγει το δρόμο σε μια αγορά ενέργειας, η οποία αναπόφευκτα θα συμπεριλαμβάνει πλέον, πολλούς και διαφορετικούς «παίκτες».